UNIT 14 | BAHASA MELAYU TINGKATAN 1 | SESI 2026

Selamatkan Bumi Kita

Nota, contoh dan 40 objektif

Bincangkan amalan menjaga alam secara santun, perluas kosa kata melalui bacaan, bina kerangka penulisan dan cuba pengacaraan majlis. Latih kata ganda dalam konteks yang bermakna.

Nama: _____ Kelas: _____

Tarikh: _____

Skop unit buku teks KPM hlm. 79-83 | KSSM

Latihan asli, bukan soalan rasmi atau ramalan peperiksaan. Tahap soalan dan markah ialah panduan latihan kendiri.

Laluan memahami dan menggunakan bahasa

Fahami Apakah maksud tempoh percubaan dalam petikan?	**Susun** Membina kerangka karangan
Ungkap Pengacaraan yang sesuai	**Semak** Kata ganda dalam ayat

Baca bahan, susun idea, gunakan bahasa dan semak jawapan mengikut kehendak tugas.

Nota dan contoh berlangkah

14.1 Bertukar pandangan dengan alasan

Skop unit buku teks KPM hlm. 79-83 | Rujukan 1.7.1

Perbincangan yang baik memberi ruang kepada pandangan berlainan. Dengar cadangan rakan sehingga selesai sebelum memberikan respons. Nyatakan persetujuan atau bantahan secara sopan, kemudian jelaskan sebabnya. Fokus pada cadangan yang sedang dibincangkan. Pandangan tentang sudut pertukaran barang boleh dinilai berdasarkan pengurusan ruang dalam situasi rekaan yang diberi.

• Gunakan frasa seperti "Saya bersetuju kerana..." untuk menjelaskan pendirian.

• Tanggapi isi cadangan, bukan menyerang orang yang bercakap.

• Minta penjelasan jika syarat cadangan belum jelas.

• Rumuskan perkara yang dipersetujui selepas pertukaran pandangan.

Contoh berlangkah: Berikan respons terhadap cadangan menerima semua barang tanpa pemeriksaan.

1. Kenal pasti masalah yang mungkin timbul dalam situasi.

2. Nyatakan bantahan secara sopan.

3. Cadangkan satu syarat yang boleh dilaksanakan.

Jawapan: Saya menyokong program ini, tetapi saya kurang bersetuju jika semua barang diterima tanpa pemeriksaan. Kita boleh menerima barang yang masih elok dan melabelkan keadaannya terlebih dahulu.

Elak silap: Ungkapan "Cadangan kamu bodoh" tidak membantu perbincangan.

Cuba: Bagaimanakah bantahan tentang ruang terhad boleh dinyatakan dengan santun?

Cadangan itu menarik, tetapi ruang kita terhad. Bolehkah jumlah barang dihadkan?

14.2 Bacaan meluas dan kosa kata

Skop unit buku teks KPM hlm. 79-83 | Rujukan 2.4.1, 2.3.1

Bacaan fiksyen dan bukan fiksyen memperkenalkan kata serta ungkapan dalam pelbagai konteks. Untuk memahami kata baharu, baca ayat sebelum dan selepasnya. Cuba gantikan kata itu dengan maksud yang dicadangkan. Maksud yang dipilih mestilah sesuai dengan keseluruhan ayat. Catat perkataan bersama ayat contoh supaya penggunaannya lebih mudah diingati.

• Kenal pasti kata yang benar-benar menghalang pemahaman.

• Gunakan petunjuk konteks sebelum merujuk kamus.

• Bezakan makna literal dengan penggunaan dalam ungkapan.

• Gunakan perkataan baharu dalam ayat sendiri yang jelas.

Contoh berlangkah: Teks latihan asli:
Penduduk Taman Ceria mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Barang yang masih elok boleh diletakkan di situ untuk digunakan oleh orang lain. Puan Nira bersetuju, tetapi meminta jadual pemeriksaan disediakan supaya ruang itu tidak menjadi tempat lambakan. Encik Han pula mencadangkan label keadaan pada setiap barang. Akhirnya, jawatankuasa menetapkan tempoh percubaan selama sebulan. Penduduk diminta memberikan maklum balas sebelum keputusan untuk meneruskan program dibuat.
Tentukan makna lambakan dalam petikan sudut pertukaran.

1. Perhatikan kebimbangan tentang keadaan ruang.

2. Hubungkan lambakan dengan barang yang terkumpul.

3. Uji maksud dalam ayat asal.

Jawapan: Lambakan merujuk timbunan barang yang terlalu banyak atau tidak terurus dalam ruang itu.

Elak silap: Satu perkataan mungkin mempunyai lebih daripada satu makna; pilih makna mengikut konteks.

Cuba: Apakah maksud tempoh percubaan dalam petikan?

Jangka masa untuk menguji pelaksanaan program sebelum keputusan dibuat.

14.3 Membina kerangka karangan

Skop unit buku teks KPM hlm. 79-83 | Rujukan 3.4.1

Kerangka ialah pelan isi sebelum karangan ditulis. Susun bahagian pendahuluan, isi dan penutup supaya penulisan mempunyai hala tuju. Setiap isi perlu menjawab tajuk. Catat huraian atau contoh yang sesuai di bawah isi berkenaan. Kerangka tidak perlu berupa karangan penuh, tetapi hubungannya mestilah cukup jelas untuk dikembangkan kemudian.

• Pendahuluan memperkenalkan program atau isu yang diberi.

• Isi utama dibezakan daripada contoh kecil.

• Susunan isi mengikuti masa, kepentingan atau hubungan yang sesuai.

• Penutup merumuskan mesej tanpa menambah isi besar yang baharu.

Contoh berlangkah: Rangka karangan tentang sudut pertukaran barang.

1. Mulakan dengan tujuan program di komuniti.

2. Susun isi tentang pemilihan barang, label dan jadual pemeriksaan.

3. Akhiri dengan penilaian program selepas tempoh percubaan.

Jawapan: Pendahuluan: perkenalkan program. Isi 1: pilih barang yang elok. Isi 2: sediakan label keadaan. Isi 3: tetapkan pemeriksaan berkala. Penutup: dapatkan maklum balas untuk penambahbaikan.

Elak silap: Jangan memasukkan isi tentang pertandingan sukan dalam kerangka program pertukaran barang.

Cuba: Apakah perbezaan isi dengan contoh dalam kerangka?

Isi menyatakan perkara utama; contoh menunjukkan pelaksanaan perkara itu.

14.4 Pengacaraan yang sesuai

Skop unit buku teks KPM hlm. 79-83 | Rujukan 4.4.1

Pengacara membimbing perjalanan majlis dengan bahasa yang sopan dan susunan yang jelas. Latih sebutan nama, sapaan dan ayat peralihan sebelum majlis. Nada suara perlu sesuai dengan acara, manakala gerak tubuh menyokong komunikasi. Skrip bertulis membantu persediaan, tetapi kemahiran ini perlu dipraktikkan dengan suara dan persembahan sebenar.

• Mulakan dengan salam dan sapaan yang sesuai.

• Perkenalkan nama acara sebelum menjemput penyampai.

• Semak nama serta jawatan yang terdapat dalam situasi rekaan.

• Gunakan jeda dan kontak mata semasa menyampaikan skrip.

Contoh berlangkah: Teks latihan asli: skrip pengacaraan
Selamat pagi dan salam sejahtera. Yang dihormati pengerusi persatuan penduduk serta para hadirin. Selamat datang ke Hari Kongsi Guna Taman Ceria. Bagi memulakan majlis, dipersilakan Puan Nira untuk menyampaikan ucapan. Majlis merakamkan ucapan terima kasih atas kesudian beliau hadir.
Bina ayat selepas tetamu selesai berucap.

1. Nyatakan penghargaan kepada penyampai.

2. Sebut secara ringkas perkara yang baru selesai.

3. Perkenalkan acara berikutnya dengan sopan.

Jawapan: Terima kasih diucapkan kepada Puan Nira atas ucapan sebentar tadi. Majlis diteruskan dengan penerangan tentang sudut pertukaran barang oleh ketua jawatankuasa.

Elak silap: Jangan membaca terlalu pantas sehingga nama tetamu dan tujuan acara tidak jelas.

Cuba: Apakah tujuan ayat "Dipersilakan Puan Nira untuk menyampaikan ucapan"?

Menjemput Puan Nira berucap dan menghubungkan acara seterusnya.

14.5 Kata ganda dalam ayat

Skop unit buku teks KPM hlm. 79-83 | Rujukan 5.2.1

Penggandaan boleh melibatkan seluruh kata dasar, kata yang berimbuhan atau unsur kata majmuk. Kata ganda penuh seperti barang-barang ditulis dengan tanda sempang. Bagi kata majmuk seperti alat tulis, unsur pertama biasanya digandakan menjadi alat-alat tulis. Maksud kata ganda bergantung pada konteks; tidak semuanya sekadar menunjukkan jumlah yang banyak.

• Kata ganda penuh: rumah-rumah dan rak-rak.

• Kata ganda penuh berimbuhan dalam pengelasan buku teks: bermain-main dan berbual-bual.

• Kata majmuk: kereta-kereta api dan alat-alat tulis.

• Elakkan pengulangan penanda jamak seperti semua barang-barang dalam ayat latihan biasa.

Contoh berlangkah: Baiki ayat "Semua kotak-kotak telah disusun."

1. Kenal pasti semua sebagai penanda jamak.

2. Elakkan penanda jamak berganda dalam ayat ini.

3. Kekalkan kata nama dasar selepas semua.

Jawapan: Semua kotak telah disusun.

Elak silap: Jangan menggandakan kedua-dua unsur alat tulis menjadi alat-alat tulis-tulis.

Cuba: Bagaimanakah alat tulis digandakan?

Alat-alat tulis.

Latihan objektif

Pilih satu jawapan terbaik, A, B, C atau D. Setiap soalan membawa 1 markah latihan.

Markah saya: _____ / 40

01. Apakah tujuan sudut pertukaran barang?

Teks latihan asli:
Penduduk Taman Ceria mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Barang yang masih elok boleh diletakkan di situ untuk digunakan oleh orang lain. Puan Nira bersetuju, tetapi meminta jadual pemeriksaan disediakan supaya ruang itu tidak menjadi tempat lambakan. Encik Han pula mencadangkan label keadaan pada setiap barang. Akhirnya, jawatankuasa menetapkan tempoh percubaan selama sebulan. Penduduk diminta memberikan maklum balas sebelum keputusan untuk meneruskan program dibuat.

A. Menjual semua barang rosak.

B. Menyimpan barang tanpa pemeriksaan.

C. Membolehkan barang elok digunakan oleh orang lain.

D. Menggantikan semua kegiatan balai.

B14Q01 | Asas | 14.2

02. Di manakah sudut itu dicadangkan?

Teks latihan asli:
Penduduk Taman Ceria mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Barang yang masih elok boleh diletakkan di situ untuk digunakan oleh orang lain. Puan Nira bersetuju, tetapi meminta jadual pemeriksaan disediakan supaya ruang itu tidak menjadi tempat lambakan. Encik Han pula mencadangkan label keadaan pada setiap barang. Akhirnya, jawatankuasa menetapkan tempoh percubaan selama sebulan. Penduduk diminta memberikan maklum balas sebelum keputusan untuk meneruskan program dibuat.

A. Di balai komuniti.

B. Di rumah pengerusi.

C. Di kantin sekolah.

D. Di bilik guru.

B14Q02 | Asas | 14.2

03. Mengapakah Puan Nira meminta jadual pemeriksaan?

Teks latihan asli:
Penduduk Taman Ceria mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Barang yang masih elok boleh diletakkan di situ untuk digunakan oleh orang lain. Puan Nira bersetuju, tetapi meminta jadual pemeriksaan disediakan supaya ruang itu tidak menjadi tempat lambakan. Encik Han pula mencadangkan label keadaan pada setiap barang. Akhirnya, jawatankuasa menetapkan tempoh percubaan selama sebulan. Penduduk diminta memberikan maklum balas sebelum keputusan untuk meneruskan program dibuat.

A. Supaya ruang tidak menjadi tempat lambakan.

B. Supaya semua barang dibawa pulang olehnya.

C. Supaya program terus dihentikan.

D. Supaya label tidak perlu dibuat.

B14Q03 | Asas | 14.2

04. Apakah yang perlu dinyatakan pada label menurut Encik Han?

Teks latihan asli:
Penduduk Taman Ceria mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Barang yang masih elok boleh diletakkan di situ untuk digunakan oleh orang lain. Puan Nira bersetuju, tetapi meminta jadual pemeriksaan disediakan supaya ruang itu tidak menjadi tempat lambakan. Encik Han pula mencadangkan label keadaan pada setiap barang. Akhirnya, jawatankuasa menetapkan tempoh percubaan selama sebulan. Penduduk diminta memberikan maklum balas sebelum keputusan untuk meneruskan program dibuat.

A. Umur petugas.

B. Nombor rumah semua penduduk.

C. Keadaan barang.

D. Harga semua barang baharu.

B14Q04 | Asas | 14.2

05. Berapa lamakah tempoh percubaan?

Teks latihan asli:
Penduduk Taman Ceria mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Barang yang masih elok boleh diletakkan di situ untuk digunakan oleh orang lain. Puan Nira bersetuju, tetapi meminta jadual pemeriksaan disediakan supaya ruang itu tidak menjadi tempat lambakan. Encik Han pula mencadangkan label keadaan pada setiap barang. Akhirnya, jawatankuasa menetapkan tempoh percubaan selama sebulan. Penduduk diminta memberikan maklum balas sebelum keputusan untuk meneruskan program dibuat.

A. Sebulan.

B. Dua bulan.

C. Setahun.

D. Seminggu.

B14Q05 | Faham | 14.2

06. Apakah tindakan penduduk sebelum keputusan meneruskan program?

Teks latihan asli:
Penduduk Taman Ceria mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Barang yang masih elok boleh diletakkan di situ untuk digunakan oleh orang lain. Puan Nira bersetuju, tetapi meminta jadual pemeriksaan disediakan supaya ruang itu tidak menjadi tempat lambakan. Encik Han pula mencadangkan label keadaan pada setiap barang. Akhirnya, jawatankuasa menetapkan tempoh percubaan selama sebulan. Penduduk diminta memberikan maklum balas sebelum keputusan untuk meneruskan program dibuat.

A. Membuka gerai jualan sendiri.

B. Memberikan maklum balas.

C. Memindahkan balai komuniti.

D. Membuang semua label.

B14Q06 | Faham | 14.2

07. Apakah maksud “percubaan” dalam petikan?

Teks latihan asli:
Penduduk Taman Ceria mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Barang yang masih elok boleh diletakkan di situ untuk digunakan oleh orang lain. Puan Nira bersetuju, tetapi meminta jadual pemeriksaan disediakan supaya ruang itu tidak menjadi tempat lambakan. Encik Han pula mencadangkan label keadaan pada setiap barang. Akhirnya, jawatankuasa menetapkan tempoh percubaan selama sebulan. Penduduk diminta memberikan maklum balas sebelum keputusan untuk meneruskan program dibuat.

A. Pelaksanaan yang pasti kekal tanpa penilaian.

B. Pertandingan antara pemilik barang.

C. Pembatalan sebelum aktiviti bermula.

D. Pelaksanaan awal untuk melihat kesesuaiannya.

B14Q07 | Faham | 14.2

08. Kesimpulan manakah disokong oleh petikan?

Teks latihan asli:
Penduduk Taman Ceria mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Barang yang masih elok boleh diletakkan di situ untuk digunakan oleh orang lain. Puan Nira bersetuju, tetapi meminta jadual pemeriksaan disediakan supaya ruang itu tidak menjadi tempat lambakan. Encik Han pula mencadangkan label keadaan pada setiap barang. Akhirnya, jawatankuasa menetapkan tempoh percubaan selama sebulan. Penduduk diminta memberikan maklum balas sebelum keputusan untuk meneruskan program dibuat.

A. Semua penduduk menolak program.

B. Label tidak diperlukan jika barang banyak.

C. Program telah berjalan bertahun-tahun.

D. Program akan dinilai sebelum diteruskan.

B14Q08 | Faham | 14.2

09. Pilih kata ganda penuh.

A. bergantian

B. peralatan

C. barang-barang

D. menyusun

B14Q09 | Asas | 14.5

10. Ejaan manakah tepat?

A. rakrak

B. rak rak

C. rak-rak

D. rak/rak

B14Q10 | Aplikasi | 14.5

11. Apakah bentuk ganda yang tepat bagi alat tulis?

A. alat tulis-tulis

B. alat-alat tulis

C. alatalat tulis

D. alat-alat tulis-tulis

B14Q11 | Faham | 14.5

12. Pilih kata ganda penuh berimbuhan mengikut pengelasan buku teks Tingkatan 1.

A. pemain

B. permainan

C. mainan

D. bermain-main

B14Q12 | Asas | 14.5

13. Lengkapkan: "Pelbagai jenis ___ dipamerkan di sudut tanaman."

A. sayursayuran

B. sayur-sayuran

C. sayuran-sayur

D. sayur sayuran

B14Q13 | Aplikasi | 14.5

14. Ayat manakah mengelakkan penanda jamak berganda?

A. Semua barang telah diperiksa.

B. Semua barang-barang telah diperiksa.

C. Banyak kotak-kotak memenuhi ruang.

D. Para petugas-petugas hadir awal.

B14Q14 | Asas | 14.5

15. Apakah bentuk ganda yang tepat bagi kereta api?

A. kereta api-api

B. kereta-kereta api-api

C. keretakereta api

D. kereta-kereta api

B14Q15 | Faham | 14.5

16. Mengikut pengelasan buku teks Tingkatan 1, apakah bentuk berbual-bual dalam "Mereka berbual-bual sementara menunggu"?

A. Kata nama khas.

B. Kata majmuk tanpa penggandaan.

C. Kata tunggal tanpa imbuhan.

D. Kata ganda penuh berimbuhan.

B14Q16 | Asas | 14.5

17. Pilih ayat yang menggunakan kata ganda dengan tepat.

A. Kanak kanak itu membantu menyusun buku.

B. Kanakkanak itu membantu menyusun buku.

C. Kanak-kanak itu membantu menyusun buku.

D. Kanak/kanak itu membantu menyusun buku.

B14Q17 | Aplikasi | 14.5

18. Bentuk manakah tepat bagi lebih daripada satu guru besar?

A. guru besarguru

B. guru besar-besar

C. guru-guru besar-besar

D. guru-guru besar

B14Q18 | Aplikasi | 14.5

19. Baiki "Para sukarelawan-sukarelawan berkumpul".

A. Para sukarelawan-sukarelawan berkumpul-kumpul.

B. Para sukarelawan berkumpul.

C. Parasuka relawan berkumpul.

D. Para-para sukarelawan berkumpul.

B14Q19 | Faham | 14.5

20. Apakah fungsi penggandaan dalam "Buku-buku di rak itu telah dilabelkan"?

A. Menunjukkan buku itu sangat pantas.

B. Menukarkan buku kepada kata kerja.

C. Menunjukkan buku itu milik rak.

D. Menunjukkan lebih daripada satu buku.

B14Q20 | Faham | 14.5

21. Apakah fungsi salam pada awal skrip?

Teks latihan asli: skrip pengacaraan
Selamat pagi dan salam sejahtera. Yang dihormati pengerusi persatuan penduduk serta para hadirin. Selamat datang ke Hari Kongsi Guna Taman Ceria. Bagi memulakan majlis, dipersilakan Puan Nira untuk menyampaikan ucapan. Majlis merakamkan ucapan terima kasih atas kesudian beliau hadir.

A. Mengumumkan keputusan pertandingan.

B. Membuka majlis secara sopan.

C. Memanggil hadirin pulang.

D. Menamatkan semua acara.

B14Q21 | Asas | 14.4

22. Siapakah yang dijemput menyampaikan ucapan?

Teks latihan asli: skrip pengacaraan
Selamat pagi dan salam sejahtera. Yang dihormati pengerusi persatuan penduduk serta para hadirin. Selamat datang ke Hari Kongsi Guna Taman Ceria. Bagi memulakan majlis, dipersilakan Puan Nira untuk menyampaikan ucapan. Majlis merakamkan ucapan terima kasih atas kesudian beliau hadir.

A. Semua petugas serentak.

B. Pengacara baharu.

C. Puan Nira.

D. Encik Han.

B14Q22 | Asas | 14.4

23. Ayat manakah merupakan peralihan kepada acara ucapan?

Teks latihan asli: skrip pengacaraan
Selamat pagi dan salam sejahtera. Yang dihormati pengerusi persatuan penduduk serta para hadirin. Selamat datang ke Hari Kongsi Guna Taman Ceria. Bagi memulakan majlis, dipersilakan Puan Nira untuk menyampaikan ucapan. Majlis merakamkan ucapan terima kasih atas kesudian beliau hadir.

A. Bagi memulakan majlis, dipersilakan Puan Nira untuk menyampaikan ucapan.

B. Selamat pagi dan salam sejahtera.

C. Yang dihormati pengerusi persatuan penduduk serta para hadirin.

D. Selamat datang ke Hari Kongsi Guna Taman Ceria.

B14Q23 | Faham | 14.4

24. Bagaimanakah nama tetamu patut dilafazkan?

Teks latihan asli: skrip pengacaraan
Selamat pagi dan salam sejahtera. Yang dihormati pengerusi persatuan penduduk serta para hadirin. Selamat datang ke Hari Kongsi Guna Taman Ceria. Bagi memulakan majlis, dipersilakan Puan Nira untuk menyampaikan ucapan. Majlis merakamkan ucapan terima kasih atas kesudian beliau hadir.

A. Dengan menggugurkan sebahagian namanya.

B. Secepat mungkin tanpa semakan.

C. Dengan jelas dan selepas disemak ketepatannya.

D. Dengan nada mengejek untuk menarik perhatian.

B14Q24 | Faham | 14.4

25. Apakah tindakan sesuai semasa berlatih mengacara?

Teks latihan asli: skrip pengacaraan
Selamat pagi dan salam sejahtera. Yang dihormati pengerusi persatuan penduduk serta para hadirin. Selamat datang ke Hari Kongsi Guna Taman Ceria. Bagi memulakan majlis, dipersilakan Puan Nira untuk menyampaikan ucapan. Majlis merakamkan ucapan terima kasih atas kesudian beliau hadir.

A. Tumpukan warna pakaian sahaja.

B. Hafal nama acara tanpa membaca ayat lain.

C. Latih skrip dengan suara, jeda dan bahasa badan.

D. Baca senyap sahaja dan anggap persembahan selesai.

B14Q25 | Faham | 14.4

26. Apakah ayat sesuai selepas ucapan selesai?

Teks latihan asli: skrip pengacaraan
Selamat pagi dan salam sejahtera. Yang dihormati pengerusi persatuan penduduk serta para hadirin. Selamat datang ke Hari Kongsi Guna Taman Ceria. Bagi memulakan majlis, dipersilakan Puan Nira untuk menyampaikan ucapan. Majlis merakamkan ucapan terima kasih atas kesudian beliau hadir.

A. Terima kasih kepada Puan Nira atas ucapan sebentar tadi.

B. Ucapan tadi tidak perlu didengar oleh sesiapa.

C. Puan Nira belum hadir ke majlis ini.

D. Semua hadirin mesti meninggalkan majlis sekarang.

B14Q26 | Faham | 14.4

27. Tajuk: Pengurusan Sudut Pertukaran Barang. Isi manakah relevan?

Konteks latihan asli:
Penduduk Taman Ceria mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Barang yang masih elok boleh diletakkan di situ untuk digunakan oleh orang lain. Puan Nira bersetuju, tetapi meminta jadual pemeriksaan disediakan supaya ruang itu tidak menjadi tempat lambakan. Encik Han pula mencadangkan label keadaan pada setiap barang. Akhirnya, jawatankuasa menetapkan tempoh percubaan selama sebulan. Penduduk diminta memberikan maklum balas sebelum keputusan untuk meneruskan program dibuat.

A. Resipi kek hari jadi.

B. Jadual pemeriksaan barang.

C. Sejarah pembinaan kapal.

D. Latihan pasukan bola jaring.

B14Q27 | Faham | 14.3

28. Bahagian manakah memperkenalkan tujuan program?

Konteks latihan asli:
Penduduk Taman Ceria mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Barang yang masih elok boleh diletakkan di situ untuk digunakan oleh orang lain. Puan Nira bersetuju, tetapi meminta jadual pemeriksaan disediakan supaya ruang itu tidak menjadi tempat lambakan. Encik Han pula mencadangkan label keadaan pada setiap barang. Akhirnya, jawatankuasa menetapkan tempoh percubaan selama sebulan. Penduduk diminta memberikan maklum balas sebelum keputusan untuk meneruskan program dibuat.

A. Isi terakhir semata-mata.

B. Catatan jumlah muka surat.

C. Senarai lampiran.

D. Pendahuluan.

B14Q28 | Faham | 14.3

29. Apakah huraian sesuai bagi isi "Label barang perlu disediakan"?

Konteks latihan asli:
Penduduk Taman Ceria mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Barang yang masih elok boleh diletakkan di situ untuk digunakan oleh orang lain. Puan Nira bersetuju, tetapi meminta jadual pemeriksaan disediakan supaya ruang itu tidak menjadi tempat lambakan. Encik Han pula mencadangkan label keadaan pada setiap barang. Akhirnya, jawatankuasa menetapkan tempoh percubaan selama sebulan. Penduduk diminta memberikan maklum balas sebelum keputusan untuk meneruskan program dibuat.

A. Penduduk menyertai acara sukan lain.

B. Cuaca pagi itu sangat nyaman.

C. Label menerangkan keadaan barang kepada pengguna.

D. Balai mempunyai banyak tingkap besar.

B14Q29 | Aplikasi | 14.3

30. Pilih susunan kerangka yang teratur.

Konteks latihan asli:
Penduduk Taman Ceria mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Barang yang masih elok boleh diletakkan di situ untuk digunakan oleh orang lain. Puan Nira bersetuju, tetapi meminta jadual pemeriksaan disediakan supaya ruang itu tidak menjadi tempat lambakan. Encik Han pula mencadangkan label keadaan pada setiap barang. Akhirnya, jawatankuasa menetapkan tempoh percubaan selama sebulan. Penduduk diminta memberikan maklum balas sebelum keputusan untuk meneruskan program dibuat.

A. Tujuan program → cara pelaksanaan → penilaian.

B. Penilaian → penutup → tujuan program.

C. Penutup → tajuk baharu → pendahuluan.

D. Acara sukan → tujuan program → resipi.

B14Q30 | Aplikasi | 14.3

31. Apakah contoh bagi isi "Pastikan barang masih elok"?

Konteks latihan asli:
Penduduk Taman Ceria mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Barang yang masih elok boleh diletakkan di situ untuk digunakan oleh orang lain. Puan Nira bersetuju, tetapi meminta jadual pemeriksaan disediakan supaya ruang itu tidak menjadi tempat lambakan. Encik Han pula mencadangkan label keadaan pada setiap barang. Akhirnya, jawatankuasa menetapkan tempoh percubaan selama sebulan. Penduduk diminta memberikan maklum balas sebelum keputusan untuk meneruskan program dibuat.

A. Pengerusi memilih tajuk pertandingan nyanyian.

B. Petugas memeriksa keadaan barang sebelum meletakkannya di rak.

C. Ahli mengira bilangan pokok di jalan.

D. Penduduk menukar nama taman.

B14Q31 | Faham | 14.3

32. Apakah penutup yang sesuai?

Konteks latihan asli:
Penduduk Taman Ceria mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Barang yang masih elok boleh diletakkan di situ untuk digunakan oleh orang lain. Puan Nira bersetuju, tetapi meminta jadual pemeriksaan disediakan supaya ruang itu tidak menjadi tempat lambakan. Encik Han pula mencadangkan label keadaan pada setiap barang. Akhirnya, jawatankuasa menetapkan tempoh percubaan selama sebulan. Penduduk diminta memberikan maklum balas sebelum keputusan untuk meneruskan program dibuat.

A. Pada tahun hadapan, saya akan belajar topik baharu.

B. Kerjasama penduduk membantu program dinilai dan diperbaiki.

C. Selain itu, peraturan pertandingan bola perlu diubah.

D. Ayah saya membeli sebuah kereta semalam.

B14Q32 | Faham | 14.3

33. Kerangka mempunyai isi "jadual petugas" dan "giliran pemeriksaan". Apakah pembaikan terbaik jika kedua-duanya dihuraikan sama?

Konteks latihan asli:
Penduduk Taman Ceria mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Barang yang masih elok boleh diletakkan di situ untuk digunakan oleh orang lain. Puan Nira bersetuju, tetapi meminta jadual pemeriksaan disediakan supaya ruang itu tidak menjadi tempat lambakan. Encik Han pula mencadangkan label keadaan pada setiap barang. Akhirnya, jawatankuasa menetapkan tempoh percubaan selama sebulan. Penduduk diminta memberikan maklum balas sebelum keputusan untuk meneruskan program dibuat.

A. Padam semua pendahuluan.

B. Ulang kedua-duanya dalam setiap perenggan.

C. Gabungkan isi bertindih dan tambah isi berlainan yang relevan.

D. Gantikan tajuk dengan perkara yang tidak berkaitan.

B14Q33 | Aplikasi | 14.3

34. Apakah ciri kerangka yang berguna?

Konteks latihan asli:
Penduduk Taman Ceria mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Barang yang masih elok boleh diletakkan di situ untuk digunakan oleh orang lain. Puan Nira bersetuju, tetapi meminta jadual pemeriksaan disediakan supaya ruang itu tidak menjadi tempat lambakan. Encik Han pula mencadangkan label keadaan pada setiap barang. Akhirnya, jawatankuasa menetapkan tempoh percubaan selama sebulan. Penduduk diminta memberikan maklum balas sebelum keputusan untuk meneruskan program dibuat.

A. Isi utama disertai huraian atau contoh ringkas.

B. Hanya penutup ditulis berulang kali.

C. Semua isi bercanggah dengan tajuk.

D. Setiap ruang diisi perkataan rawak.

B14Q34 | Aplikasi | 14.3

35. Dalam petikan, apakah maksud “lambakan”?

Konteks latihan asli:
Penduduk Taman Ceria mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Barang yang masih elok boleh diletakkan di situ untuk digunakan oleh orang lain. Puan Nira bersetuju, tetapi meminta jadual pemeriksaan disediakan supaya ruang itu tidak menjadi tempat lambakan. Encik Han pula mencadangkan label keadaan pada setiap barang. Akhirnya, jawatankuasa menetapkan tempoh percubaan selama sebulan. Penduduk diminta memberikan maklum balas sebelum keputusan untuk meneruskan program dibuat.

A. Label yang berwarna terang.

B. Ucapan pembukaan majlis.

C. Jadual tugas yang lengkap.

D. Timbunan barang yang terlalu banyak atau tidak terurus.

B14Q35 | Asas | 14.2

36. Apakah maksud “maklum balas”?

Konteks latihan asli:
Penduduk Taman Ceria mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Barang yang masih elok boleh diletakkan di situ untuk digunakan oleh orang lain. Puan Nira bersetuju, tetapi meminta jadual pemeriksaan disediakan supaya ruang itu tidak menjadi tempat lambakan. Encik Han pula mencadangkan label keadaan pada setiap barang. Akhirnya, jawatankuasa menetapkan tempoh percubaan selama sebulan. Penduduk diminta memberikan maklum balas sebelum keputusan untuk meneruskan program dibuat.

A. Nama petugas yang bercuti.

B. Respons atau pandangan tentang pelaksanaan sesuatu.

C. Barang yang telah dipulangkan.

D. Harga yang ditulis pada label.

B14Q36 | Asas | 14.2

37. Ayat manakah menggunakan “cadangan” dengan tepat?

Konteks latihan asli:
Penduduk Taman Ceria mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Barang yang masih elok boleh diletakkan di situ untuk digunakan oleh orang lain. Puan Nira bersetuju, tetapi meminta jadual pemeriksaan disediakan supaya ruang itu tidak menjadi tempat lambakan. Encik Han pula mencadangkan label keadaan pada setiap barang. Akhirnya, jawatankuasa menetapkan tempoh percubaan selama sebulan. Penduduk diminta memberikan maklum balas sebelum keputusan untuk meneruskan program dibuat.

A. Dia cadangan ke balai komuniti.

B. Mereka menyimpan cadangan di dalam kasut kerana basah.

C. Barang itu sangat cadangan.

D. Cadangan menyediakan label akan dibincangkan.

B14Q37 | Asas | 14.2

38. Apakah maksud "komuniti" dalam balai komuniti?

Konteks latihan asli:
Penduduk Taman Ceria mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Barang yang masih elok boleh diletakkan di situ untuk digunakan oleh orang lain. Puan Nira bersetuju, tetapi meminta jadual pemeriksaan disediakan supaya ruang itu tidak menjadi tempat lambakan. Encik Han pula mencadangkan label keadaan pada setiap barang. Akhirnya, jawatankuasa menetapkan tempoh percubaan selama sebulan. Penduduk diminta memberikan maklum balas sebelum keputusan untuk meneruskan program dibuat.

A. Sebuah alat elektronik.

B. Masyarakat setempat.

C. Sejenis bahan kitar semula.

D. Jadual peribadi seseorang.

B14Q38 | Asas | 14.2

39. Kata manakah paling hampir dengan "menetapkan" dalam menetapkan tempoh?

Konteks latihan asli:
Penduduk Taman Ceria mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Barang yang masih elok boleh diletakkan di situ untuk digunakan oleh orang lain. Puan Nira bersetuju, tetapi meminta jadual pemeriksaan disediakan supaya ruang itu tidak menjadi tempat lambakan. Encik Han pula mencadangkan label keadaan pada setiap barang. Akhirnya, jawatankuasa menetapkan tempoh percubaan selama sebulan. Penduduk diminta memberikan maklum balas sebelum keputusan untuk meneruskan program dibuat.

A. Menentukan.

B. Menafikan.

C. Mengaburkan.

D. Melupakan.

B14Q39 | Asas | 14.2

40. Apakah maksud "keadaan barang"?

Konteks latihan asli:
Penduduk Taman Ceria mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Barang yang masih elok boleh diletakkan di situ untuk digunakan oleh orang lain. Puan Nira bersetuju, tetapi meminta jadual pemeriksaan disediakan supaya ruang itu tidak menjadi tempat lambakan. Encik Han pula mencadangkan label keadaan pada setiap barang. Akhirnya, jawatankuasa menetapkan tempoh percubaan selama sebulan. Penduduk diminta memberikan maklum balas sebelum keputusan untuk meneruskan program dibuat.

A. Sifat atau tahap baik buruk barang itu.

B. Nama semua jiran pemilik barang.

C. Waktu balai mula dibina.

D. Jumlah kerusi dalam mesyuarat.

B14Q40 | Asas | 14.2

Jawapan dan penerangan

01 C	**02 A**	**03 A**	**04 C**	**05 A**	**06 B**	**07 D**	**08 D**
09 C	**10 C**	**11 B**	**12 D**	**13 B**	**14 A**	**15 D**	**16 D**
17 C	**18 D**	**19 B**	**20 D**	**21 B**	**22 C**	**23 A**	**24 C**
25 C	**26 A**	**27 B**	**28 D**	**29 C**	**30 A**	**31 B**	**32 B**
33 C	**34 A**	**35 D**	**36 B**	**37 D**	**38 B**	**39 A**	**40 A**

01. C | Membolehkan barang elok digunakan oleh orang lain.

Petikan menyatakan barang yang masih elok boleh digunakan oleh orang lain.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 2.3.1

02. A | Di balai komuniti.

Lokasi disebut pada ayat pertama.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 2.3.1

03. A | Supaya ruang tidak menjadi tempat lambakan.

Jadual pemeriksaan dicadangkan bagi mengelakkan lambakan barang.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 2.3.1

04. C | Keadaan barang.

Encik Han mencadangkan label keadaan pada setiap barang.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 2.3.1

05. A | Sebulan.

Tempoh percubaan dinyatakan selama sebulan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 2.3.1

06. B | Memberikan maklum balas.

Maklum balas diperlukan sebelum keputusan dibuat.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 2.3.1

07. D | Pelaksanaan awal untuk melihat kesesuaiannya.

Program diuji dahulu sebelum keputusan meneruskan dibuat.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 2.3.1

08. D | Program akan dinilai sebelum diteruskan.

Tempoh percubaan dan maklum balas menunjukkan proses penilaian.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 2.3.1

09. C | barang-barang

Seluruh kata dasar barang diulang.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 5.2.1

10. C | rak-rak

Kata ganda penuh menggunakan tanda sempang.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 5.2.1

11. B | alat-alat tulis

Unsur pertama kata majmuk alat tulis digandakan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 5.2.1

12. D | bermain-main

Bermain-main menggandakan kata dasar main dan menerima awalan ber-.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 5.2.1

13. B | sayur-sayuran

Sayur-sayuran ialah bentuk yang tepat bagi pelbagai jenis sayur.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 5.2.1

14. A | Semua barang telah diperiksa.

Semua sudah menandakan jamak, maka barang tidak perlu digandakan dalam ayat ini.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 5.2.1

15. D | kereta-kereta api

Unsur pertama kereta api digandakan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 5.2.1

16. D | Kata ganda penuh berimbuhan.

Bual diulang dan bentuk itu menerima awalan ber-, sejenis penggandaan berimbuhan dalam skop unit ini.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 5.2.1

17. C | Kanak-kanak itu membantu menyusun buku.

Kanak-kanak ditulis menggunakan tanda sempang.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 5.2.1

18. D | guru-guru besar

Unsur pertama kata majmuk guru besar digandakan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 5.2.1

19. B | Para sukarelawan berkumpul.

Para sudah menunjukkan kumpulan manusia yang ramai.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 5.2.1

20. D | Menunjukkan lebih daripada satu buku.

Dalam konteks ayat ini, buku-buku membawa maksud jamak.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 5.2.1

21. B | Membuka majlis secara sopan.

Salam menjadi pembukaan yang sesuai bagi majlis.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 4.4.1

22. C | Puan Nira.

Nama Puan Nira disebut dalam ayat jemputan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 4.4.1

23. A | Bagi memulakan majlis, dipersilakan Puan Nira untuk menyampaikan ucapan.

Ayat itu menjemput penyampai bagi acara seterusnya.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 4.4.1

24. C | Dengan jelas dan selepas disemak ketepatannya.

Nama perlu disampaikan dengan tepat dan sopan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 4.4.1

25. C | Latih skrip dengan suara, jeda dan bahasa badan.

Pengacaraan memerlukan persembahan sebenar, bukan pengetahuan skrip semata-mata.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 4.4.1

26. A | Terima kasih kepada Puan Nira atas ucapan sebentar tadi.

Ayat penghargaan sesuai mengakhiri segmen ucapan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 4.4.1

27. B | Jadual pemeriksaan barang.

Isi berkaitan pengurusan program yang ditetapkan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 3.4.1

28. D | Pendahuluan.

Pendahuluan memberikan gambaran awal kepada pembaca.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 3.4.1

29. C | Label menerangkan keadaan barang kepada pengguna.

Huraian menjelaskan fungsi label secara langsung.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 3.4.1

30. A | Tujuan program → cara pelaksanaan → penilaian.

Susunan membawa pembaca daripada pengenalan kepada pelaksanaan dan penilaian.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 3.4.1

31. B | Petugas memeriksa keadaan barang sebelum meletakkannya di rak.

Contoh menunjukkan cara melaksanakan pemeriksaan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 3.4.1

32. B | Kerjasama penduduk membantu program dinilai dan diperbaiki.

Penutup merumuskan mesej program tanpa menyimpang.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 3.4.1

33. C | Gabungkan isi bertindih dan tambah isi berlainan yang relevan.

Menggabungkan pertindihan menjadikan kerangka lebih tersusun.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 3.4.1

34. A | Isi utama disertai huraian atau contoh ringkas.

Kerangka perlu cukup jelas untuk dikembangkan menjadi penulisan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 3.4.1

35. D | Timbunan barang yang terlalu banyak atau tidak terurus.

Kebimbangan tentang ruang menyokong makna timbunan barang.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 2.4.1

36. B | Respons atau pandangan tentang pelaksanaan sesuatu.

Maklum balas digunakan untuk menilai program.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 2.4.1

37. D | Cadangan menyediakan label akan dibincangkan.

Cadangan ialah sesuatu yang dikemukakan untuk dipertimbangkan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 2.4.1

38. B | Masyarakat setempat.

Balai komuniti digunakan oleh masyarakat setempat.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 2.4.1

39. A | Menentukan.

Menetapkan bermaksud menentukan sesuatu ketetapan.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 2.4.1

40. A | Sifat atau tahap baik buruk barang itu.

Label keadaan menerangkan keadaan fizikal atau kebolehgunaan barang.

Skop unit buku teks KPM hlm. 79 | Rujukan 2.4.1

Aktiviti mendengar dan bertutur

Latihan lisan ini di luar kiraan 55 soalan setiap unit. Laksanakan dengan ahli keluarga atau guru.

A. Dengar dan fahami

Minta orang dewasa membaca skrip dua kali. Dengar tanpa melihat skrip pada percubaan pertama. Jawab soalan, kemudian buka skrip untuk menyemak.

SP 1.3.1

1. Apakah kebimbangan Puan Nira?

2. Apakah cadangan Encik Han?

3. Bilakah keputusan meneruskan program dibuat?

Semak proses mendengar

☐ Mendengar tanpa melihat skrip dahulu.

☐ Menangkap kata atau maklumat yang diminta.

☐ Menyemak respons dengan pembaca dan mencuba semula.

Skrip untuk pembaca

Murid mendengar dahulu tanpa melihat halaman ini. Pembaca boleh membacakan skrip dua kali.

Dalam mesyuarat rekaan penduduk Taman Ceria, pengerusi mencadangkan sudut pertukaran barang di balai komuniti. Puan Nira menyokong cadangan itu kerana barang yang masih elok boleh digunakan oleh jiran lain. Namun begitu, beliau bimbang ruang tersebut menjadi sesak jika pemeriksaan tidak dibuat. Encik Han mencadangkan setiap barang diberikan label keadaan. Seorang wakil belia pula menawarkan bantuan menyediakan jadual bertugas. Pengerusi meminta semua pihak mendengar pandangan sehingga selesai sebelum memberikan respons. Selepas berbincang, mereka bersetuju menjalankan program percubaan selama sebulan. Barang yang rosak tidak akan diletakkan di sudut itu. Dua orang petugas akan memeriksa ruang pada setiap hujung minggu. Penduduk boleh menulis maklum balas dalam buku yang disediakan. Keputusan untuk meneruskan program hanya akan dibuat selepas maklum balas dibincangkan. Pengerusi mengucapkan terima kasih kerana semua peserta memberikan alasan dengan sopan.

Respons contoh

1. Ruang menjadi sesak jika pemeriksaan tidak dibuat.
2. Setiap barang diberikan label keadaan.
3. Selepas maklum balas dibincangkan pada akhir tempoh percubaan.

B. Giliran anda bertutur

Berbincang dengan rakan tentang dua syarat bagi sudut pertukaran barang. Berikan alasan, dengar bantahan dan rumuskan persetujuan.

SP 1.7.1

1. Kenal pasti tujuan dan isi penting.
2. Sampaikan respons atau ucapan kepada rakan dengan jelas.
3. Minta maklum balas tentang isi, sebutan dan kesantunan, kemudian cuba semula.

Contoh selepas mencuba

Saya bersetuju dengan cadangan menyediakan sudut pertukaran barang kerana penduduk dapat berkongsi barang yang masih elok. Pada pendapat saya, setiap barang perlu diperiksa dan dilabelkan. Dengan cara ini, penerima dapat mengetahui keadaannya. Saya memahami kebimbangan kamu tentang ruang yang terhad. Oleh itu, kita boleh mengehadkan jumlah barang pada satu-satu masa. Bagaimanakah jika dua orang petugas memeriksa ruang pada setiap hujung minggu? Jika kamu bersetuju, kita boleh mencatat kedua-dua syarat ini dalam cadangan bersama. Selepas sebulan, maklum balas penduduk dapat digunakan untuk menilai pelaksanaan program.

Semak penyampaian

☐ Isi menepati tujuan tugasan.

☐ Sebutan jelas dan ayat teratur.

☐ Nada serta jeda sesuai.

☐ Memberikan respons atau persembahan sebenar kepada pendengar.

Sumber dan skop

DSKP KSSM Bahasa Melayu Tingkatan 1, KPM/BPK, Mei 2016, ISBN 978-967-420-129-6. Unit dan tema: buku teks Bahasa Melayu Tingkatan 1, KPM/DBP, 2016, ISBN 978-983-49-1118-8. Halaman ialah rujukan skop unit; petikan latihan ialah teks asli, bukan petikan halaman tersebut.

DSKP rasmi BPK KPM | Buku teks KPM, salinan rujukan

Kandungan latihan asli berbantu AI untuk murid sesi 2026. Bukan edisi buku teks baharu 2026, soalan rasmi, ramalan atau pengesahan KPM. Markah dan panjang jawapan ialah panduan latihan, bukan format peperiksaan. Semakan guru bebas belum dibuat. Teruskan pembacaan antologi dan novel sekolah. © 2026 LauPeh, setakat hak yang boleh dilindungi.